Statisztikai számítások végrehajtása többdimenziós tömbök adatain

Kristóf Erzsébet Meteorológus, PhD hallgató

R-Ladies meetup, 2017. december 12.

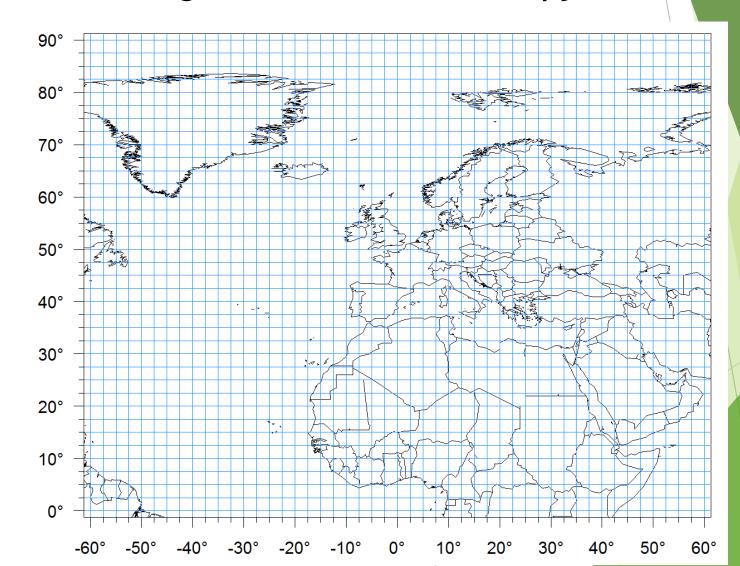
Mezőelemzés: rácsponti adatok együttes vizsgálata

Példa: az észak-atlanti térségbeli légnyomásmező vizsgálata 20 év téli hónapjaiban.

tartomány: é. sz. 0° - 90°& ny. h. 60° - k. h. 60°

2,5° rácsfelbontás

1981-2000, DJF, 12 UTC-s napi adatok

Mezőelemzés <u>távkapcsolati rendszerek</u> azonosítás<mark>ára.</mark> Egymástól távol eső területek valamilyen állapothatározójának egyidejű, ellentétes előjelű változása.

Akciócentrumpár:

az együttváltozás legintenzívebb területei

A vizsgálat célja:

akciócentrumpárok (rácspontpárok) azonosítása

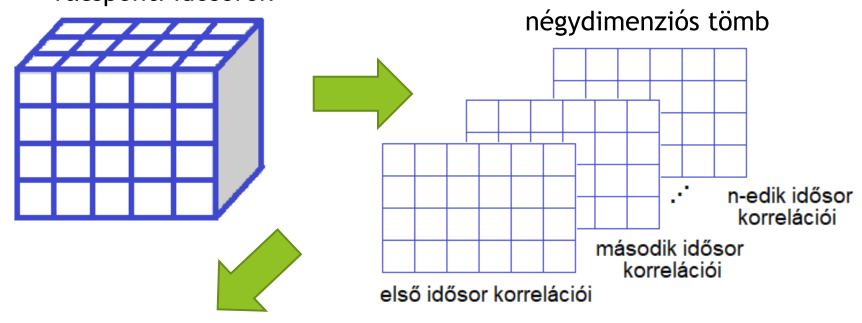
A vizsgálat eszköze:

rácsponti légnyomás idősorok kapcsolatának vizsgálata

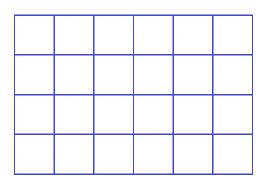
- 1. Pearson-korreláció számításával
  - 2. <u>főkomponens-elemzés</u>sel

1. Korrelációszámítás (cor függvény)

háromdimenziós tömb: rácsponti idősorok

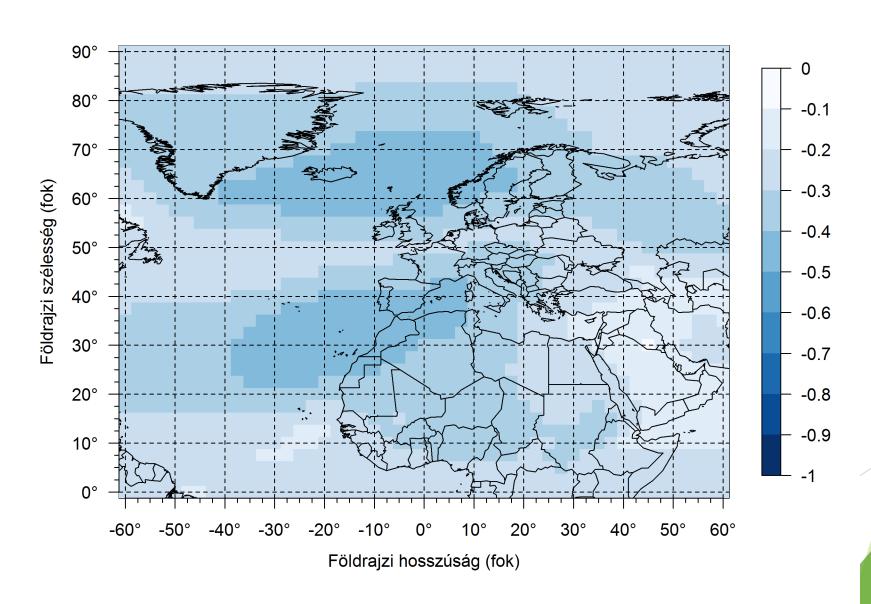
Abszolút minimális korrelációk kiválasztása

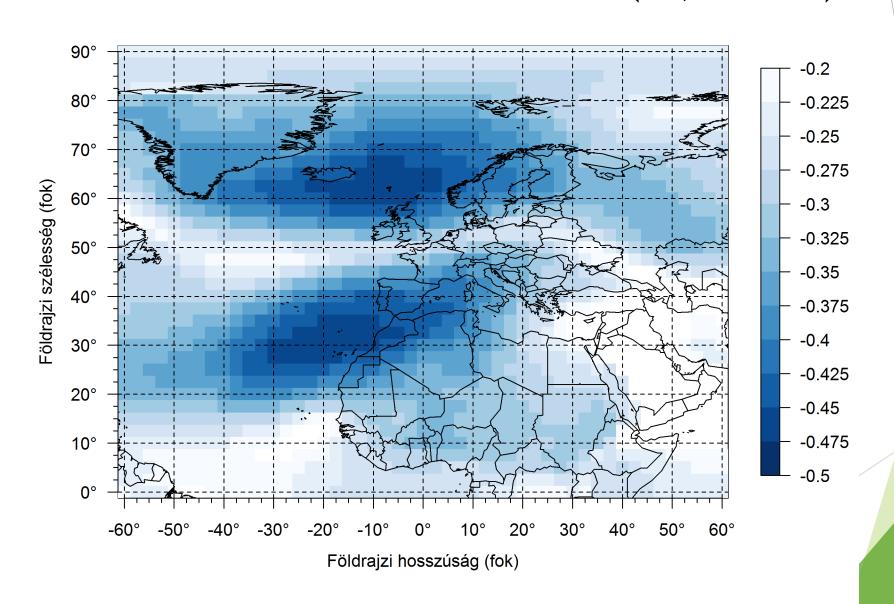
kétdimenziós tömb:

táblázat adatai ábrázolandók

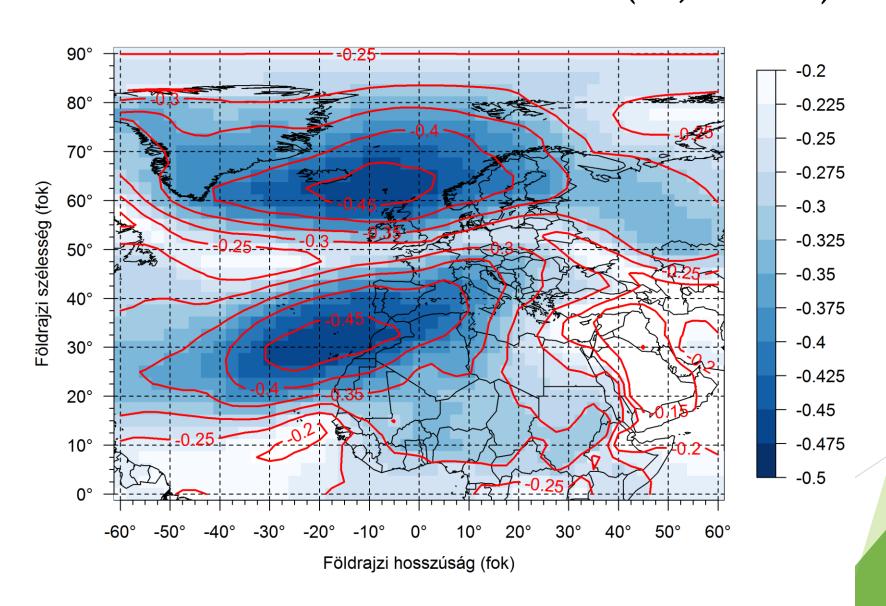
1. Korrelációszámítás abszolút minimális korrelációk

1. Korrelációszámítás abszolút minimális korrelációk (-0,2 alatt)

1. Korrelációszámítás abszolút minimális korrelációk (-0,2 alatt)

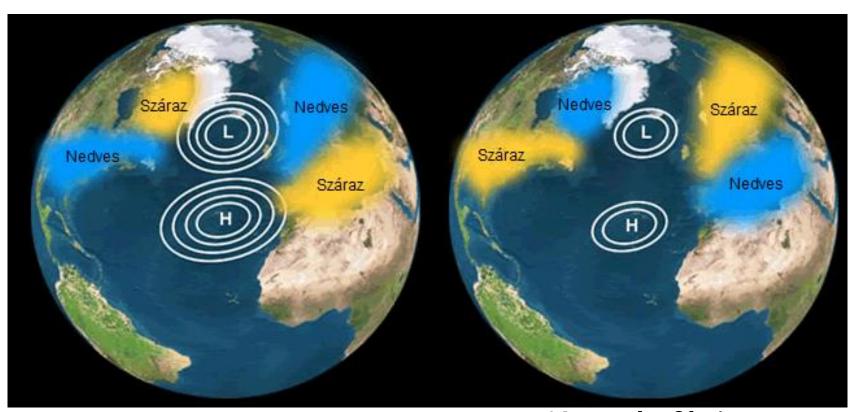
1. Korrelációszámítás

abszolút minimális korrelációk (-0,2 alatt)

(é. sz. 62.5° , ny. h. 5° & é. sz. 32.5° , ny. h. 15° , r = -0.468) -0.2 -0.225-0.2570° -0.275 Földrajzi szélesség (fok) 60° -0.3 -0.32550° -0.35 40° -0.375-0.4 30° -0.42520° - -0.45 -0.475

Földrajzi hosszúság (fok)

Észak-atlanti oszcilláció (North Atlantic Oscillation)

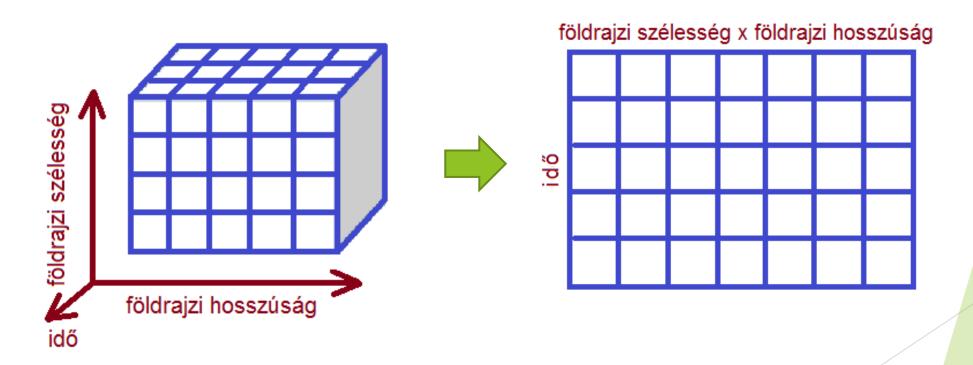

Pozitív fázis:
erősen fejlett
akciócentrumok; nagyon
alacsony (magas) légnyomás
északon (délen)

Negatív fázis: az akciócentrumok kevésbé fejlettek

Háromdimenziós tömb adatainak táblázatba rendezése

adott földrajzi szélességenként az összes hosszúság

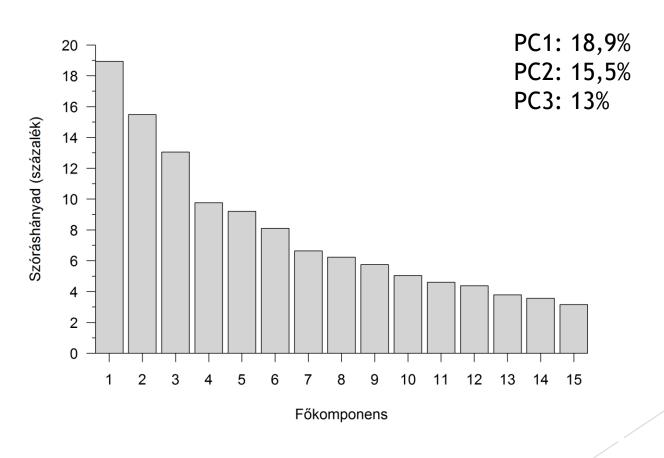

melt függvény (reshape2): "hosszú" adatstruktúra

matrix függvény: táblázat létrehozatala

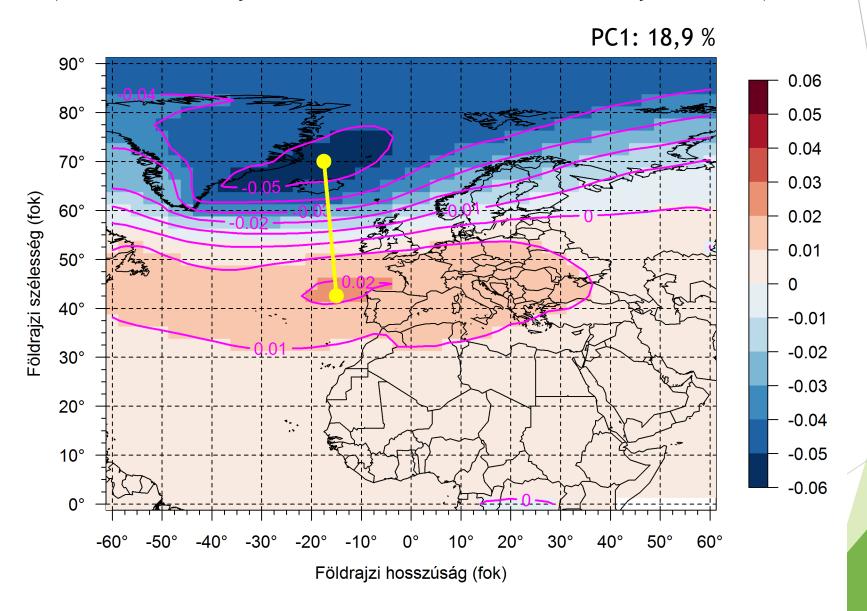
2. Főkomponens-elemzés (princomp függvény)

Az első három főkomponenst célszerű vizsgálni.

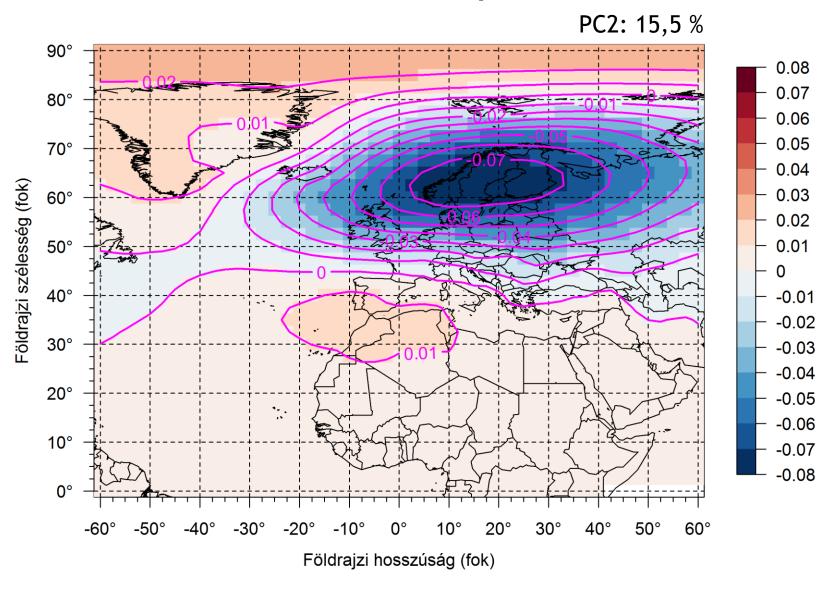

2. Főkomponens-elemzés: első főkomponens

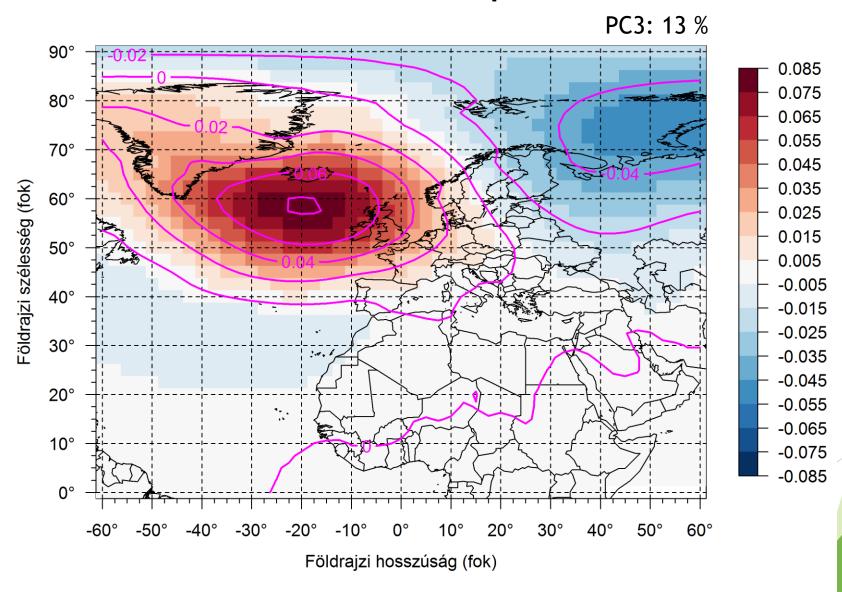
(é. sz. 70°, ny. h. 17,5° & é. sz. 42,5°, ny. h. 15°)

2. Főkomponens-elemzés: második főkomponens

2. Főkomponens-elemzés: harmadik főkomponens

Köszönöm a figyelmet!

A felhasznált adatsor forrása:

European Centre for Medium-Range Weather Forecasts, 2014, ERA-20C Project (ECMWF Atmospheric Reanalysis of the 20th Century). Research Data Archive at the National Center for Atmospheric Research, Computational and Information Systems Laboratory. Accessed: 10.12.2017. https://doi.org/10.5065/D6VQ30QG